

„Lwowska“ z dodatkiem urzędowym wychodzi codziennie o 8ej godz. po południu, z wyjątkiem świąt uroczystych i niedziel.

Przenumerata wynosi z przesyłką pocztową na rok cały 16 złr., na kwartał 4 złr., na miesiąc 1 złr. 35 ct. Miejscowa na rok 12 złr., na kwartał 3 złr., na miesiąc 1 złr.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów.

GAZETA LWOWSKA

„Przewodnik naukowy i literacki“ wychodzi w pierwszych dniach każdego miesiąca, 5 arkuszy in 8vo. dla całorocznych przedpłaconych bezpłatnie, dla kwartalnych za dopłatą 75 ct. kwartalnie, dla miesięcznych za dopłatą 30 ct. miesięcznie. Sam „Przewodnik naukowy i literacki“ bez „Gazety“ całorocznie 4 zł. w a.

Za inseraty i artykuły nadesłane od miejsca jednego wiersza drukiem garmond, pierwszy raz 7 ct., zaś w razie dwu- lub więcej razowego umieszczenia tak za pierwszą jak za każde następne po 6 ct. Należytość stęplowa od każdej inseraty 30 ct.

Przesyłki (franko) odbiera Administracja Gazety Lwowskiej (Ulica Wałowa Nr. 370).

Reklamacje wolne od opłaty pocztowej.

Od Administracji.

Administracja „Gazety Lwowskiej“ ma zaszczyt zawiadomić celem uprzejmego zastósowania się wszystkie c. k. urzędy i sądy, zostające z Administracją tą lub z Redakcją „Gazety Lwowskiej“ w korespondencji urzędowej, że Wys. c. k. Ministerstwo handlu, wydało rozporządzenie z dnia 9. stycznia 1873 l. 35988 — 1126 ex 1872 (Dziennik rozp. minist. handlu l. 2 ex 1873 str. 7 i 8) następującej treści:

„Zawiadania się c. k. urzędu pocztowe celem zastósowania się, że Redakcja i Administracja rząd. „Gazety Lwowskiej“ we Lwowie, należą do kategorii tych, z c. k. urzędami ustawą na równi postawionych organów, których korespondencje i przesyłki wolne są od opłaty portoryów, w myśl artykułu II. ustęp 1. i artykułów VII. i VIII. ustawy z dnia 2. października 1865 *), dotyczącej wolnego od opłat używania instytucji pocztowej.

*) Wyciąg z dziennika ustaw państw. l. 108 ex 1865 str. 343.

Art. II. ustęp 1. Od opłaty portoryum wolne są we wzajemnym stosunku służbowym. — Korespondencje urzędowe c. k. władz i urzędów cywilnych i wojskowych, tudzież z temiż ustawą na równi postawionych organów, ich przelożonych, exponowanych urzędników i urzędujących samoistnie osób wojskowych, dalej sztabów nadwornych i ich urzędów, kancelaryj c. k. orderów i szefów tychże.

Art. VII. Deklarowane jako wolne od opłaty korespondencje: traktowane są jako wolne od opłaty nawet i w takim razie, jeżeli przewyższają wagę przesyłek ograniczoną dla poczty listowej, a niezawierają żadnych innych przedmiotów jak tylko dokumenta, pisma, rachunki, akta, mapy, plany, druki, i to bez podania wartości.

Art. VIII. Bezpłatnie mają być dokonane przesyłki banknotów, papierów wartościowych, pieniędzy papierowych i monet, między władzami i organami wymienionymi w art. II. ustęp 1., jakoteż dokonane wskutek polecenia, przez inne organa, przesyłki pieniędzy odebranych lub zebranych na rachunek Państwa lub krajów, nakoniec przesyłki należących do spraw karnych przedmiotów, o ile te kwalifikują się do transportu pocztą.

Część nieurzędowa.

Lwów dnia 20. lutego.

W skutek uchwały Wydziału krajowego udała się wczoraj w nieobecności Jego Excell. Pana Namiestnika do p. Wiceprezydenta c. k. Namiestnictwa deputacya Wydziału krajowego z Marszałkiem krajowym J. O. ks. Leonem Sapiehą na czele, ażeby wyrazić uczucia boleści i żałoby, któremi przejęta jest ludność kraju z powodu śmierci Najjaśniejszej Cesarzowej Karoliny Augusty. Deputacya zapewniając o niezłomnej wierze i przywiązaniu ludności do tronu i domu cesarskiego prosiła p. Wiceprezydenta Namiestnictwa, ażeby ten objaw lojalności złożył u stóp tronu.

Wiedeń. Posiedzenie komisji konstytucyjnej odbyło się 15. b. m.

Na porządku dziennym było przedłożenie rządowe o reformie wyborczej. Na wstępie zabrał głos deputowany Grocholski i złożył następujące oświadczenie:

„W Galicji panuje przekonanie objawione przez nas przy obradach nad ustawą o wyborach bezpośrednich z konieczności, że taka reforma wyborcza jest niemożliwą bez naruszenia prawa sejmów krajowych i że po jej przeprowadzeniu nastąpiłoby złamanie konstytucji. Nie zdziwicie się zatem panowie, że dzisiaj w moim i moich zwolenników imieniu oświadczam, iż nie uważamy się za uprawnionych do wzięcia udziału w obradach nad tym projektem ustawy (reformą wyborczą) i że takiego udziału nie weźmiemy.“

Przewodniczący oświadczył, iż oświadczenie to uważać może tylko jako prywatną deklarację wyso-

waną do komisji, gdyż wszyscy członkowie komisji otrzymali mandaty swoje tylko od izby.

Po tem oświadczeniu galicyjscy członkowie komisji konstytucyjnej opuścili salę obrad

Dr. Rechbauer żądał rozpoczęcia generalnej dyskusji, ale na wniosek dr. Herbsta uchwalono przystąpić natychmiast do obrad nad §§. 6 i 7 i wybrać sprawodawcę dla przedłożenia.

Hr. Coronini wyraził ubolewanie z powodu zatrzymania systemu grup i zastrzegł sobie głos w tej mierze.

Deputowany Kuh podniósł potrzebę zgodnego działania, gdyż przedłożenie rządowe doznało w ogóle przychylnego przyjęcia a dla osiągnięcia głównego celu należy unikać skoków w życiu politycznym i odstąpić od obrony odrębnych życzeń.

Deputowany Fux w długiej mowie sprzeciwiał się przyznaniu tak korzystnego stanowiska kuryi większych posiadłości, żądał większego uwzględnienia miast, a mianowicie Wiednia. Przedewszystkiem zaś wypadłoby obecnie nie powiększać dotychczasowej liczby deputowanych z kuryi większych posiadłości.

Z ostatnim mową stoczyli polemikę deputowani baron Tinti, baron Bees i dr. Herbst. Ostatni mowca oświadczył, iż wcale nie zapoznaje ujemnych stron przedłożeń rządowych ale stawianie poprawek mogłoby narazić na niebezpieczeństwo całość przedłożenia. Reforma wyborcza jest wielkim postępem w rozwoju interesów państwa, a dla takiego postępu wymagać można ofiar tak co do przekonań jakoteż i co do uzasadnionych.

W m samym duchu przemawiali deputowani Dinstl, Wolfrum i Weeber.

Jego Excell. p. minister spraw wewnętrznych baron Lasser wskazał na wstępie swojej mowy na powolną zmianę sytuacji w sprawie reformy wyborczej. Przed 4 laty nie było nadziei, ażeby zasada bezpośrednich wyborów uzyskała w izbie deputowanych potrzebną większość głosów, gdy tymczasem w tej chwili nawet wobec najskrupulatniejszych przekonań ustaliło się przeświadczenie, że reforma wyborcza jest koniecznością dla państwa. Zatrzymanie systemu grup jest konsekwencją mowy tronowej a powiększenie liczby deputowanych dokonane zostało w jednakowy sposób i z uwzględnieniem zmian, jakie w tej mierze od roku 1861 zaszły. Rząd w przedłożeniu swoim nie powodował się tendencjami stronnictwami lecz względami zasadniczymi i słuszością, a celem jego nie jest idealna polityka lecz zamiary możliwe, które dadzą się osiągnąć.

W końcu wybrała komisja dr. Herbsta sprawodawcą dla reformy wyborczej.

Projekt ordynacji wyborczej dla Rady państwa.

(Ciąg dalszy.)

II. O prawie wyboru i o wybieralności.

§. 9. Uprawnionym do wyboru w ogólności jest każdy własnowolny obywatel państwa austriackiego (mężczyzna), który ukończył 24 rok życia i nie jest wykluczony od prawa wyboru (§. 20). Tylko w kuryi wyborczej wielkiej posiadłości (najwyżej opodatkowanych) przysłuży prawo wyboru także kobietom, które mają 24 lat i nie są od prawa wyboru wykluczone. Jakim warunkom oprócz tego należy w szczególności odpowiedzieć, ażeby w pewnej kuryi wyborczej pewnego kraju wykonywać prawo wyboru, osądza się według tych przepisów ustawy, które dla prawa wyboru do sejmów dotychczasowego kraju obecnie obowiązują. Przyszłe zmiany tych postanowień mają tylko o tyle wpływ na prawo wyboru do Rady państwa, o ile to przez ustawę państwową postanowionem zostanie. Każdemu obywatelowi państwa, chociażby nie był uprawnionym do wyborców gminnych, przysłuży w każdej gminie, w której mieszka i od swej posiadłości ziemskiej opłaca podatek zarobkowy lub dochodowy, prawo wyboru pod temi samymi warunkami i w ten sam sposób, jak przynależnym do gminy.

§. 10. Wybór deputowanych z gmin wiejskich dokonywa się przez wyborców, którzy mają być wybrani z pośród uprawnionych do wyboru członków gmin. Każda gmina okręgu wyborczego wybiera na 500 miesz-

kańców jednego wyborcę. Jeżeli przy podzieleniu liczby członków gminy przez 500 pozostanie co najmniej 250, pozostali ci członkowi wybierają jednego wyborcę tak jakby ich było 500; mniejsza liczba pozostałych członków gminy wcale nie zostanie uwzględniona. Gminy liczące mniej jak 500 członków wybierają jednego wyborcę. Osoby mieszkające na posiadłości nie wcielonej do pewnego kompleksu gminnego, doliczone zostaną do mieszkańców tej gminy, z którą posiadłość owa tworzy gminę katastralną, i wykonują prawo wyboru z z wyjątkiem w myśl §. 11 powołanego na wyborcę właściciela obszaru dworskiego, pod równymi warunkami jak członkowie tej gminy.

§. 11. Gdzie posiadacz niewcielonej do kompleksu gminnego posiadłości, dworskiej, który nie opłaca takich podatków, izby mógł wybierać w kuryi większych posiadłości, przy wyborze deputowanych sejmów z gmin wiejskich jako wyborca udział bierze, jest on także uprawniony brać udział jako wyborca w wyborze deputowanego Rady państwa w tym okręgu wyborczym, w którym posiadłość jego jest położona. Z pośród więcej współposiadaczy takiej posiadłości może tylko ten jako wyborca wystąpić, który dowiedzie dokumentem, iż upoważnionym został do tego przez współposiadaczy.

§. 12. Każdy uprawniony do wyboru może swe prawo wyboru wykonywać tylko osobiście. Wyjątkowo może prawo wyboru w kuryi większych posiadłości być wykonywane przez pełnomocników.

§. 14. Prawo wyboru w myśl ordynacji wyborczych pojedynczych krajów w kuryi większych posiadłości, uprawnionych korporacji, towarzystw, fundacji i osób moralnych w ogóle, wykonywa osoba, która według istniejących ustaw lub postanowień towarzystwa powołana jest do reprezentowania takowych, lub w razie, jeżeli zastępstwo pojedynczej osobie nie przysługuje, wybrana w tym celu przez powołanych zastępców osoba. Musi ona być mężczyzną i posiadać w myśl §. 9. potrzebne ogólne przymioty do wykonywania prawa wyboru.

§. 14. W czynnej służbie zostające osoby wojskowe mogą z wyjątkiem urzędników wojskowych wykonywać prawo wyboru w kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) tylko przez ustanowionych pełnomocników. Kobiety wykonują swe prawo wyborcze w tej kuryi w sposób przepisany przez ordynację wyborczą krajową.

§. 15. Każdy, który w kuryi większej posiadłości (najwyżej opodatkowanych) jako posiadacz lub współposiadacz do wyboru uprawnionych dóbr (przedmiotu podatkowego) uprawniony jest do osobistego wykonywania prawa wyboru, lub upoważniony jest do zastępstwa korporacji albo towarzystwa, fundacji albo w ogóle jakiej osoby moralnej (§. 13) w tej kuryi, może być upoważniony do wykonywania prawa wyborczego według §. 13, mogą przyjąć także drugie pełnomocnictwo. Z wyjątkiem tego wypadku może głosujący w kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) tylko jeden oddać głos jako pełnomocnik.

§. 16. Pełnomocnictwo do wykonywania prawa wyboru w kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) musi opiewać na wykonywanie prawa wyboru w tej kuryi wyborczej i oznaczać akt wyborczy, na który wystawione zostało.

Pełnomocnictwo takie upoważnia pełnomocnika, dopóki nie zgaśnie, do wykonywania wszystkich funkcji wypływających z prawa wyboru przy dotyczącym akcie wyborczym a w szczególności do głosowania przy wyborze komisji wyborczej i wyborze deputowanego. Ustne lub telegraficzne zarządzenia, odnoszące się do udzielenia pełnomocnictwa pozostają bez skutku. To samo odnosi się także do odwołania pełnomocnictwa, wyjąwszy ten wypadek, że wystawiający pełnomocnictwo odwoła je osobiście w obec komisji wyborczej, za nim pełnomocnik jako taki oddał głos. Po zagranicami austriacko-węgierskiej monarchii wystawione pełnomocnictwa i odwołania muszą być należycie uwierzytelnione.

§. 17. Każdy uprawniony do wyboru może w tym samym kraju raz tylko swoje prawo wyborcze wykonać.

Prawo wyboru w klasie wyborców wielkiej posia-

dłości ziemskiej (najwyżej opodatkowanych) wyklucza wykonywanie prawa wyboru w innej klasie wyborców tego samego kraju. Osoby, które uprawnione są do oddania głosu w pierwszym i drugim ciele wyborczym wielkiej posiadłości ziemskiej w Tyrolu albo na Bukowinie, mogą to prawo wykonywać w tym kraju tylko w pierwszym ciele wyborczym.

Uprawnieni do wyboru właściciele większych posiadłości w Galicji albo najwyżej opodatkowani w Dalmacji oddają swój głos, jeżeli posiadają kilka posiadłości albo względnie przedmiotów podatkowych, w miejscu wyboru tego okręgu, w którym połączoną jest największa posiadłość albo przedmiot podatkowy uprawniający ich do głosowania.

Kto uprawniony jest do wyboru w klasie wyborców z miast miasteczek i miejscowości przemysłowych nie może głosować w żadnej gminie wiejskiej tego samego kraju.

Jeżeli uprawniony do wyboru należący do klasy wyborców z miast, miasteczek i miejscowości przemysłowych albo gmin wiejskich jest uprawnionym do wyboru członkiem kilku gmin albo w myśl §. 11. jako właściciel obszaru dworskiego wyborcą w kilku okręgach wyborczych tego samego kraju, to oddaje swój głos w gminie a względnie w okręgu swojego zwyczajnego miejsca zamieszkania, a jeżeli w żadnej z dotyczących gmin albo okręgów niema zwyczajnego miejsca zamieszkania, ma to uczynić tam, gdzie opłaca najwyższy podatek bezpośredni.

§. 18. Członkowie Izb handlowo-przemysłowych tudzież członkowie uprawnionych do wyboru korporacji i towarzystw mogą głos ich osobie przysługujący oddać w swojej klasie wyborców tego samego kraju.

§. 19. Wybieralnymi przy wyborze deputowanych Rady państwa są w każdym z krajów w Radzie państwa reprezentowanych wszyscy mężczyźni, którzy posiadają prawo austriackiego obywatelstwa przynajmniej od roku, ukończyli już 30 rok życia i w jednym z tych krajów są uprawnieni do wyboru (§. 9.) albo wybieralni do sejmiku krajowego.

§. 20. - Od prawa wyboru i wybieralności wykluczone są tak przy wyborze deputowanych jakoteż i przy wyborze wyborców:

1. osoby zostające pod opieką albo kuratelą;
2. osoby, które pobierają zaopiecznienie ubogich z publicznych albo gminnych funduszy albo takie wsparcie pobierali w roku bezpośrednio poprzedzającym wybory;
3. osoby, na których majątek otwarto konkurs, w czasie postępowania konkursowego;
4. osoby, które skazane zostały na karę za zbrodnię albo przestępstwo kradzieży, sprzeniewierzenia, za uczestnictwo w takiej zbrodni albo przestępstwie a wreszcie za zbrodnię albo przestępstwo oszustwa (§§. u. k. 460, 461, 463, 464).

Ten skutek skazania na karę ustaje przy zbrodniach wymienionych w §. 6. wierszu 1 — 10 ustawy z 15. listopada 1867 Dz. u. p. nr. 131 z końcem kary, przy innych zbrodniach po upływie dziesięciu lat, jeżeli winny skazany został co najmniej na pięcioletnie więzienie a oprócz tego wypadku po upływie pięciu lat, w wypadkach zaś wspomnianych powyżej przestępstw po upływie trzech lat od chwili zakończenia kary.

Jeżeli w ustawodawstwie karnem wydane zostaną nowe postanowienia, w jakich wypadkach karno-sądowej kondemnaty i na jak długi czas prawo wyboru i wybieralności do reprezentacji gminnych ustaje albo nie może być wykonywanem, to postanowienia takie obowiązują także co do prawa wyboru i wybieralności do Rady państwa.

III. O rozpisywaniu wyborów i czynnościach przygotowawczych.

§. 1. Wezwanie do przeprowadzenia wyborów wydają, na polecenie ministra spraw wewnętrznych, szefowie krajów przez rozporządzenia, które zawierają mając dzień, na którym wybory w miejscach ustawą przepisanych się odbędą. Dzień wyborów ma być tak oznaczony by wszelkie przygotowania przed tem mogły być pokończone.

§. 22. Rozpisanie powszechnych wyborów do Rady państwa ma być w ten sposób zarządzane, iż wybierani będą najprzód deputowani z gmin miejskich, następnie deputowani z miast, miasteczek i miejscowości przemysłowych dalej z Izb handlowo-przemysłowych w końcu deputowani z kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) i ażeby wybory deputowanych gmin wiejskich, następnie deputowanych miast, miasteczek i miejscowości przemysłowych dalej wybory z Izb handlowo-przemysłowych w końcu z kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) w pewnym kraju na tym samym dniu się rozpoczynały. Izby handlowo-przemysłowe, które połączone są w jedno ciało wyborcze z miastami, miasteczkami i miejscowościami

przemysłowymi, przystępują do wyborów dopiero wtedy, gdy wybory z tych miast miasteczek i miejscowości przemysłowych już dokonane zostały. Sposób postępowania przy wyborach pierwszego ciała wyborczego większej posiadłości w Bukowinie, dalej poszczególnych w §. 3. I. ordynacji krajowej dla Tyrolu wyborców reguluje §. 53.

§. 23. Rozpisanie powszechnych wyborów powinno być podane do wiadomości przez dzienniki krajowe i przez plakaty we wszystkich gminach krajów reprezentowanych w Radzie państwa. Rozpisanie pojedynczych wyborów uzupełniających z kuryi większych posiadłości (najwyżej opodatkowanych) powinno być podane do wiadomości przez dzienniki krajowe, z kuryi zaś miast miasteczek, miejscowości przemysłowych i z kuryi gmin wiejskich powinno być ogłoszone plakatami w gminach, tworzących okręg wyborczy.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Berlin. Na posiedzeniu izby 15. lutego, na które zapowiedziane były obrady nad mesażem królewskim i wysadzeniem śledczej komisji do zbadania zarzutów deputowanego Laskera przeciw administracji kolei i udzielania koncesji na ich budowę, zebrała się tak znaczna liczba publiczności, jakiej już dawno nie mieściła w sobie sala posiedzeń. Nie tylko wszystkie trybuny przepełnione były publicznością, ale i wszystkie korytarze prowadzące do sali posiedzeń, tak że komunikacja na zewnątrz całkiem prawie była niemożliwą. Deputowani zbrali się również nader licznie, a za stołem ministeryalnym zasiadli ministrowie: Roon, Itzenplitz, Eulenburg, Falk i Leonhardt. Pierwszy zabrał głos deputowany Lasker i zaznaczył z radością, że duch królewskiego mesażu zupełnie zgodnym jest z uczuciami wszystkich stronnictw izby, a od dui kilku ciągle nadsyłane mu listy wyrażają z wielkim uznaniem interes jaki kraj cały podziela pod względem postawionej przez niego kwestyi tj. pociągnięcia szczernej granicy pomiędzy prawem, a bezprawiem, jakie się mianowicie na polu przemysłu i handlu od niejakiego czasu zakradło. Wniosek mój — tak mówił deputowany Lasker dalej — napotkał z początku na pewną opozycję i niedowierzanie, dopiero po bliższem rozpatrzeniu podzielił ogół i poparł me przekonanie i gdyby nawet nie był okazał się królewski mesaż w tej kwestyi izba byłaby z pewnością przyjęła mój wniosek. Parlamentarna komisya ma tak samo jak królewska dodatnie i ujemne strony. Komisya parlamentarna dla tego z większą połączoną jest korzyścią, że reprezentacja kraju wywiera cały swój wpływ na nią, ale pomimo tego komisya ta nie poparta przez rząd nie może nigdy skutecznym odnieść rezultatów. Komisya zaś królewska, tak jak ją wczorajszy proponuje mesaż jest wielkim postępem w politycznym życiu, bo jest niejako uznaniem rządu, iż w pewnych razach potrzebuje on koniecznie pomocy reprezentacji kraju. Mowca rozwodzi się dalej nad ważnem zadaniem komisji, nad smutnymi skutkami, któreby wypłynęły dla kraju z nieudania się prac komisji i prosi w końcu izbę, aby jeżeli ministerstwo nie może dać jeszcze obecnie dostatecznych gwarancji skutecznej pracy tej komisji śledczej, odroczyła raczej całą tę kwestyę na czas niejaki, jak za pospieszną w obec ważności sprawy wydała uchwałę.

Na to przemówienie deputowanego Laskera odpowiada przez ministerstwa hr. Roon, że po wniesieniu w dniu wczorajszym królewskiego mesażu przez izbę, odmówić musi obecnie wnioskowi deputowanego Laskera żądającego wysadzenia samodzielnej komisji śledczej, wszelkiego ze strony rządu poparcia. Co zaś dotyczy tajnego radcy Waguera, to rząd uczynił już to, co było na razie koniecznem i prosi Izbę, aby pamiętała dobrze o starej zasadzie, nie potępiać nikogo bez jego obrony i wysłuchania. Deputowani Wedell i Reichensperger proszą p. Laskera po tem przemówieniu ministra Roon, aby cofnął swój wniosek. Minister handlu zastrzega sobie wypowiedzenie słów kilka później co do zarzutów deputowanego Laskera. Sprawa ta więcej mi waży — mówił minister Itzenplitz — jak moja własna osoba i dla tego nie mogę opuścić mego stanowiska jak żołnierz który przy rozpoczęciu batalii, opuszcza pole bitwy, i dziękuję Najjaśniejszemu Panu, iż pozwolił mi się bronić. Deputowany Lasker cofnął swój wniosek po oświadczeniu ze strony prezesa gabinetu, iż rząd daje wszelką gwarancją za samodzielną i niczem nieograniczoną działalność komisji, a Izba uchwaliła prawie jednogłośnie, bo tylko deputowani Eberty i Kerst ze stronnictwa postępowego, przeciwnego byli zdania, wybrać ze swej grona dwóch członków komisji, tak jak tego królewski żąda mesaż. Na tem skończyło się sobotnie posiedzenie Izby, do którego uzupełnienia to jeszcze dodać należy, iż rząd zawezwał tajnego radcy Waguera do wytłumaczenia się z używionych mu przez deputowanego Laskera zarzutów. Radzca Wagner miał

już wypracować obszerną obronę, którą w tych dniach poda w dosłownem brzmieniu „Nordd. Allg. Ztg.“

Paryż. Poważny dziennik „Journal des Debats“ zajęty li tylko Hiszpanią stara się o ile możności przedstawić wiernie zapatrywania ogółu na zaszłe tam wypadki. Nie możemy tać obaw — pisze ten dziennik — jakimi nabawia nas tak nagła i niespodziewana zmiana formy rządu sąsiedniego nam kraju. Nie mówimy tu bynajmniej o królu, nie potrzebujemy ubolewać nad jego postanowieniem, bo on go sam dosyć żałuje, ale myślimy jedynie o Francyi, na którą rzeczospolita hiszpańska oddziałać musi koniecznie. Nie możemy pod tym względem żadną miarą podzielić zadowolenia i radości republikańskiego we Francyi stronnictwa. Nie uważamy objawów tych ani za rozsądne ani za polityczne, owszem republikańskie francuskie powinni się obawiać tej najnowszej rewolucyi, a zapomnieli pewno, że cała Europa jest monarchiczną i że król Amadeusz zastępował wprawdzie rewolucyę ale koroną i królewskim swym tytułem zaspokajał panujący rząd monarchiczny w Europie Legitymistowska „Union“ powiada wręcz, iż gdyby we Francyi nie było rzeczospolitej, toby pewno nigdzie drugiej nie było w Europie. Cała uwaga tak jest zajęta hiszpańskimi wypadkami, że dzienniki nie przynoszą prawie żadnych Francyi samej dotyczących nowin. Zgromadzenie narodowe debatuje obecnie nad podatkiem od cukru i innymi mniej ważnymi projektami.

Dziennik urzędowy ogłasza, iż rząd francuski wypłacił Prusom 200 milionów na czwarty miliard Dotąd zapłacono już 350 milionów na ten przedostatni miliard kontrybucyi wojennej. Deficyt z pośrednich podatków 1872 i 1873, wynosi podobno 400 milionów i dla tego zamierza rząd po zapłaceniu kontrybucyi wojennej o nową wnieść pożyczkę.

Kronika.

J. C. W. arcyksiążę Jan Saluator przyjechał dzisiaj szynowym pociągiem kolei żelaznej z Wiednia do Lwowa.

(Uroczysty obchód) czterechsetletniej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika urządzonej przez grono profesorów lwowskiego uniwersytetu odbył się wczoraj z powagą odpowiadającą charakterowi uroczystości. O 10. godzinie rano odprawione zostało w kościele archikatedralnym obrzęd nabożeństwo w obecności J. Ex. najprzew. arcybiskupa Franciszka Xawerego Wierzechlejskiego a po nabożeństwie udali się profesorowie i słuchacze uniwersytetu tudzież grono osób zaproszonych do sali ratuszowej, gdzie się odbyła uroczystość cała według zapowiedzianego w dziennikach programu. Po prawej stronie trybuny ustawiono bust Kopernika ozdobiony wieńcem a po lewej stronie na pulpicie pokrytym adamaszkiem czerwonym pierwsze wydanie wiekopomnego dzieła polskiego astronoma: De revolutione orbium coelestium. Editio princeps (Egzemplarz zakładu narodowego im. Ossolińskich). Do zgromadzenia przemówił rektor uniwersytetu lwowskiego dr. Antoni Małeck i kreśląc w pięknej mowie żywot Mikołaja Kopernika. Mowca oddał hołd Kopernikowi jako kapłanowi, lekarzowi, wielkiemu reformatorowi astronomii i Polakowi. Mowca zakończył pełnem taktu ubolewaniem, że w chwili, gdy polskie miasta obchodzą uroczystość 400letnią rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika, pewna na szczęście drobna i nie wielkie znaczenie posiadająca część dziennikarstwa niemieckiego wszczęła spór o narodowość Kopernika, rozstrzygnięty już przez najznakomitszych uczonych niemieckich i całego zresztą świata na korzyść narodowości polskiej. Mowę tę przyjęła publiczność głośnie i długimi oklaskami. Następnie profesor Zbożek odczytał naukową rozprawę a gościom rozdano łacińską odę napisaną na cześć Kopernika przez profesora lwowskiego uniwersytetu dr. Wróbla.

Udział gości zaproszonych na salę tudzież publiczności na galeriach był bardzo liczny. Na sali zasiadali J. Ex. najprzew. ks. arcybiskup Franciszek Ksawery Wierzechlejski z członkami kapituły obrz. łac., Marszałek krajowy J. O. książę Leon Sapieha, Wiceprezydent c. k. Namiestnictwa p. Oswald Bartmański, prezydent miasta dr. Floryan Ziemiałkowski.

Wieczorem urządzonej została w całym mieście powszechna rzeźba illuminacya.

— Na uroczystym obchodzie 400letniej rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika w Krakowie c. k. radca dworu p. Bobowski wręczył rektorowi uniwersytetu świeżo odebrany telegram z zawiadomieniem, że Najjaśniejszy Pan na uczczenie rocznicy urodzin męga, co wstawił uniwersytet Jagielloński, dwóch członków tegoż uniwersytetu ozdobił orderami, profesora dr. Majera prezesa akademii umiejętności orderem korony żelaznej trzeciej klasy a profesora dr. Józefa Kromera krzyżem kawalerskim Franciszka Józefa. Rektor wniósł okrzyk na cześć Najjaśniejszego Pana, który liczne zgromadzenie powtórzyło z zapalem.

Ostatnia poczta.

Telegramy „Czasu“.

Wiedeń, 19 lutego. Wydział finansowy Izby deputowanych uchwalił przedłożenie rządowe tyczące się polepszenia płacy służby i rezolucyę tyczące się przedłożenia pragmatyki służbowej dla urzędników państwa i uproszczenia administracji. Po oświadczeniu ministra oświecenia, iż rząd z powodu zajęcia w Radzie państwa w skutek przedłożenia wybitnie politycznego znaczenia, postanowił nie przedłożyć teraz ustaw odnoszących się

liegende Nachlassmasse der Eidel Sara Sass vereh. Haliczzer, ferner gegen Sender Haliczzer und Blüme Rachel Burstin zu Gunsten des Israel Horowitz unter den vorgelegten Licitationsbedingungen bewilligt wurde, als:

1. Als Ausrufspreis wird der durch gerichtliche Schätzung erhobene Schätzungswert dieser Realität pr. 4106 fl. 75 kr. angenommen.

2. Jeder Mitbiethende ist verpflichtet vor Beginn der Licitation bei der Licitations-Commission als Badium 10% des Ausrufspreises im Betrage von 411 fl. zu erlegen, welches Badium dem Ersteher in den Kaufpreis eingerechnet, den übrigen Mitbiethenden aber sofort nach beendigter Licitation zurückgestellt werden wird.

3. Zur Licitation werden zwei Termine ausgeschrieben, und wird bei denselben diese Realität nur über oder um den Schätzungswert hintangegeben werden.

4. Sollte jedoch beim 1. und 2. Termine ein solcher Preis nicht angeboten werden, so wird behufs Verhandlung mit den Hypothekargläubigern im Sinne Hfd. vom 25. Juni 1824 Nr. 2017 und §. 148 — 152 G. D. ein Termin bestimmt werden, worauf nach Festsetzung erleichternder Bedingungen ein dritter Licitationstermin ausgeschrieben werden wird, an welchem diese Realität auch unter dem Schätzungswert dem Bestbieter hintangegeben werden wird.

5. Der Ersteher wird verpflichtet sein binnen 30 Tagen nach Rechtskraft des die Licitation genehmigenden Be-

scheides den Restkauffchilling nach Abschlag des Badiums ad depositum des Tarnopoler k. k. Kreisgerichtes zu erlegen.

6. Der Ersteher ist aber auch verbunden, die auf dieser Realität haftenden Schulden, insofern sich der zu biethende Preis erstrecken wird, gegen Abschlag von diesem Kaufpreise zu übernehmen, wenn die Gläubiger ihr Geld vor allfälliger Aufkündigung nicht annehmen wollten.

7. Sobald der Ersteher den Kaufpreis nach Abschlag des Badium und der nach Abs. 6 zu übernehmenden Schulden gerichtlich erlegt haben wird, wird ihm das Eigenthumsdekret ausgefertigt, er als Eigenthümer dieser Realität intabulirt, in den fiktischen Besitz derselben eingeführt, und alle Schulden mit Ausnahme der nach Abs. 6 übernommenen aus dem Lastenstande dieser Realität extabulirt werden.

8. Der Schätzungswert und der Tabularextract dieser freizubietenden Realität können in der Registratur des Tarnopoler k. k. Kreisgerichtes eingesehen, die von dieser Realität zu entrichtenden Steuern beim Tarnopoler k. k. Steueramte in Erfahrung gebracht werden.

Hiezu wird der Termin auf den 14. März und 28ten März 1873, jedesmal um 10 Uhr Vormittags hiergerichts bestimmt und hievon die Interessenten verständigt.

Für den Erben der Nachame Perl, als: Leon Perl und den dem Leben und Wohnorte nach unbekanntem Samuel Perl, und im Falle dessen erfolgten Todes deren dem Leben und Aufenthaltsorte nach unbekanntem Erben, sowie

für diejenigen Gläubiger, welche nach dem 1. Dezember 1872 an die Gewähr dieser Realität gelangen sollten, oder welchen dieser Bescheid nicht zugestellt werden könnte, wird zum Curator ad actum Hr. Adv. Dr. Luczakowski mit Substitution des Hr. Adv. Dr. Axelrad bestellt, und hievon die betreffenden Personen mit der Aufforderung verständigt, dem Curator die Befehle mitzutheilen, oder andere Bevollmächtigte zu bestellen, oder dem Gerichte von ihrem Wohnorte Kenntniß zu geben, als sonst die weiteren Verfügungen dem Curator werden zugestellt werden.

Tarnopol, am 27. Jänner 1873.

Doniesienia prywatne.

P. Władysław Nowakowski słuchacz IV. roku praw we Lwowie zechce w swym własnym interesie podać swój adres w Ekspedycji „Gazety Lwowskiej“. (508)

Für den Abfall eines sehr nützlichen und gangbaren Artikels werden in Städten u. auf dem Lande Vertreter verlangt. Jede thätige Person kann durch diese Gelegenheit sich einen Nebenverdienst von fr. 8 à 10 per. Tag verschaffen. Offerten unter Chiffre **J. B. G. poste restante à la Chaux de fonds** (Schweiz) (fr. 10 fr.) (420 2-2)

C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny.

Piąte zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcyonaryuszów c. k. uprz. galicyjskiego akcyjnego Banku hipotecznego, odbędzie się we Wtorek d. 8. kwietnia 1873 o godz. 11. przed połud. w gmachu bankowym we Lwowie.

(433 4-?)

Przedmioty rozpraw:

1. Sprawozdanie z obrotów Banku za rok 1872.
2. Sprawozdanie Rady nadzorczej o zamknięciu rachunków i powzięcie dotyczącej uchwały.
3. Oznaczenie dywidendy za rok 1872.
4. Wniosek na zwinięcie filii w Bielsku.
5. Wybór dwóch członków Rady nadzorczej (§. 43, 44, 45. statutu.)
6. Sprawozdanie o funduszu pensyjnym i powzięcie dotyczącej uchwały.

P. T. Akcyonaryusze, którzy mają zamiar wzięcia udziału w tem Walnem Zgromadzeniu, zechcą w myśl § 63 statutu złożyć akcje swoje (kwity tymczasowe) najdalej do dnia 11. marca r. b. w głównej kasie Towarzystwa we Lwowie lub w filiach Zakładu w Krakowie, w Czerniowcach, Samborze, Tarnopolu, na które oprócz pokwitowania otrzymają karty legitymacyjne upoważniające do wstępu na walne zgromadzenie.

P. T. Akcyonaryusze którzy przysługujące im prawo głosowania zamierzają wykonać przez pełnomocników, zechcą pełnomocnictwa na odwrotnej stronie kart legitymacyjnych umieszczone wypełnić i własnoręcznie podpisać.

Zamknięcie rachunków i bilans złożone będą na ośm dni przed walnem zgromadzeniem w Sekretaryacie gdzie P. T. akcyonaryusze takowe za okazaniem karty legitymacyjnej otrzymać mogą.

Lwów, dnia 12. lutego 1873.

Rada nadzorcza.

§. 65. Każdy akcyonaryusz ma prawo do tylu głosów ile razy po 10 akcje złożył. Żaden jednak akcyonaryusz, bez względu, czy we własnym imieniu, czy jako pełnomocnik głosuje i żaden pełnomocnik czy jednego czy więcej akcyonaryuszów, więcej niż 50 głosów mieć nie może.

§. 66. Prawo głosowania na Walnem Zgromadzeniu może wykonywać akcyonaryusz tak osobiście, jak też i przez umocowanie drugiego akcyonaryusza mającego prawo głosowania. Wyjątkowo mogą być zastąpieni małoletni przez swego opiekuna, zostający pod kuratelą przez swego kuratora. Kobiety przez pełnomocnika, spółki handlowe przez jednego z prowadzących firmę ich stowarzyszenia, w ogóle przez członka do tego umocowanego, osoby moralne przez jednego z swych przełożonych, chociażby ci nie byli sami akcyonaryuszami

C. k. uprzyw. galicyjski akcyjny Bank hipoteczny.

Na mocy upoważnienia Walnego Zgromadzenia z dnia 15go kwietnia 1872 Rada Nadzorcza wzywa do

(434 4-?)

Wpłaty 20% na akcje (kwity tymczasowe)

c. k. uprzyw. galicyjskiego akcyjnego banku hipotecznego.

Wpłacać należy od dnia 15. kwietnia począwszy najdalej do dnia 30. kwietnia 1873 r.

Uprasza się przeto P. T. Akcyonaryuszów, aby w myśl §§. 16. 17. i 18 statutów w powyższym terminie chcieli uiścić.

20%, czyli po 40 złr. a. w. na akcję

wraz z 5 procent odsetkami od 1. stycznia 1873 po dzień uskutecznionej wpłaty

do głównej kasy Towarzystwa we Lwowie

przedkładając równocześnie kwity tymczasowe w zamian których otrzymują pełno wpłacone Akcje Banku hipotecznego.

Lwów, dnia, 12. lutego 1873.

Rada nadzorcza.

§. 16. Za każdą w terminie nieuiszczoną wpłatą ma być wynagrodzona Towarzystwu prowizya zwłoki po 6% rocznie, licząc od dnia zapadłego terminu. Numera kwitów tymczasowych, na które wpłaty w terminie oznaczonym nieuiszczone zostały, będą trzykrotnie ogłoszone w tych samych dziennikach, w których rozpisane były wpłaty, z odwołaniem się do następstw, statutami przepisanych na przypadek uchybienia wpłat.

Trzydzieści dni po tem ogłoszeniu, może Towarzystwo orzec, iż opieszali subskrybenci utracili swe prawa do Towarzystwa i kwity tymczasowe, na które wpłaty uiszczone nie były, wygasły, a w miejsce wygasłych kwitów wydać z temi samymi numerami nowe kwity tymczasowe, i takowe naraz lub częściowo, w jednym dniu lub w kilku dniach sprzedać. Ilość i numera unieważnionych tym sposobem kwitów tymczasowych będą publicznie ogłoszone.

§. 17. Kwota uzyskana ze sprzedaży kwitów tymczasowych, po strąceniu kosztów sprzedaży obróconą będzie na zapłacenie Towarzystwu należącej należności. Właściciel wygasłego kwitu tymczasowego, nie ma jednak w żadnym razie prawa do zwynki, jakaby się w skutek sprzedaży kwitu okazała.

§. 18. Kwity tymczasowe, na których nie ma należytego poświadczenia, że zapadłe wpłaty uiszczone zostały, sprzedawane być nie mogą.